316509

ఆంధ్రపత్రిక.

The Andhra Patrika, Madras. | Regd. No: 1118. | Vol 32. | TUESDAY. | 14th August, 1945. | No. 114. | వెల ఒకఅణా. | Founder : K. Nageswara Rao.

జపాన్ సమాధానంకోసం ప్రపంచప్రజల నిరీక్షణ

ఇక కొన్ని గంటలలోనే మిత్రరాజ్యాలకు నిర్ణయం అందవచ్చునని సూచన

జపాన్ మంత్రివర్గ సమాలోచన

యుద్ధ సమాప్తి విషయమై అధికార ప్రకటనకు రెండు మూడు రోజుల విలంబనం?

లండన్, ఆగస్టు 13:

మిత్రరాజ్యాలు ప్రతిపాదించిన షరతులకు జపాన్ సమాధానం ఈరోజే (సోమవారం) రావచ్చు. స్విట్జర్లెండు కని ఉద్దేశించి టోకియో రేడియో బ్రాడ్కాస్టుచేసిన ఒక ప్రకటనను 12-వ తేదిరాత్రి చాలా పొద్దుపోయినతర్వాత లండనులో విన్నారు. ఈ ప్రకటనలోవున్న విశేషం. "మీ షరతులకు సమాధానంగా పంపదలచిన ముఖ్యసందేశం. ఇంకా మాచేతులలోకి రాలేదు. 13-వ తేదీ ఉదయానికి వస్తుందనుకుంటున్నాము."

యుద్ధం యథాప్రకారం సాగడమో, శాంతిపక్షవహనమో జపాను ప్రభుత్వం పంపించబోతున్న ఈ సమాధానంపై ఆధారపడి వుంటుంది. సమస్తప్రపంచమూ ఈ సమాధానంకోసం ఆదుర్దాతో నిరీక్షిస్తున్నది.

12-వ తేది రాత్రి అంతా జపాన్ మంత్రివర్గం సమావేశమైంది. నాల్గు అగ్రరాజ్యాల షరతులను ఆమోదించడమూ, నిరాకరించడమూ అనే అంశాన్ని గురించి ఈ సమావేశంలో చర్చించివుంటారు. అగ్రరాజ్య షరతులను అనుసరించి జపాన్ చక్రవర్తి మిత్రరాజ్య సర్వసేనాని అధికారానికి లోబడివుండవలసి వస్తుంది. ఈ పరిస్థితులలో పసిఫిక్ యుద్ధం యథాప్రకారంగా సాగుతూనేవున్నది.

రెండు, మూడు రోజులలో అధికార ప్రకటన

పసిఫిక్ యుద్ధం సమాప్తమైందనే అధికార ప్రకటన వెలువడడానికి ఇంకా రెండుమూడు రోజులు పట్టవచ్చునని ...

[illegible]

"భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని నిరోధించేది కాంగ్రెస్"!

బొంబయిసభలో జిన్నాగారి ప్రలాపం

"నిర్మాణకార్యక్రమంకాదు; ముస్లిం విధ్వంసక కార్యక్రమం"

బొంబాయి, ఆగస్టు 12: ... [illegible]

రాబోయే కాంగ్రెసు ఉద్యమం

ఆచార్య కృపలానీగారి ఉపన్యాసం

బొంబాయి, ఆగస్టు 12: ... [illegible]

భారత ప్రతిష్టంభన పరిష్కారం

ఆట్లీప్రభుత్వం కొత్తసూచన చేయునా?

కాంగ్రెసు వాదుల విశ్వాసం

... [illegible]

"ఆటంబాంబుకంటే సత్యం బలీయమైనది"

దక్షిణాఫ్రికాలో ఆగాఖాన్ అభిభాషణ

ఐకమత్యం కలిగి ఉండమని భారతీయులకు సలహా

జోహాన్సుబర్గు, ఆగస్టు 12: ... [illegible]

మంచూరియాలో సోవియట్ల విజయాలు

జపాన్ బలాల విచ్ఛేదం

మాస్కో, ఆగస్టు 12: ... [illegible]

కొరియా ముట్టడి

... [illegible]

స్విట్జర్లెండుకు టోకియో రేడియో పిలుపు

13-వ తేదీ ఉదయం

... [illegible]

బ్రిటనుకు రావలసిందని స్టాలిన్, చాంగ్ లకు ఆహ్వానాలు?

లండన్, ఆగస్టు 12: ద్వితీయ ప్రపంచ మహా సంగ్రామానంతరం జరిగే విజయ కోలాహలంలో పాల్గొనడానికి స్టాలిన్ చాంగ్ కైషేకులను బ్రిటనుకు రావలసిందని ఆహ్వానించవచ్చునని రాజకీయ పరిశీలకులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ధృవపడలేదు

స్టాక్హోం, ఆగస్టు 13: స్వీడిష్ రాజు సుస్థానం జపానువారు మధ్యవర్తిగా పనిచేయవలసిందని కోరారనే వార్త ధృవపడలేదు.

కమ్యూనిస్టులకు చియాంగ్ ప్రభుత్వానికి విభేదాలు

యెనాన్ సేనలకు జపాన్ సేనలు ఆయుధములను వప్పగించినవి

లండన్, ఆగస్టు 12: ... [illegible]

లేబరుపార్టీ వెంటనే పనిచేయవలెను

"ఇండియా టుడే" సంపాదకీయం

... [illegible]

ప్రజల ఆతురత

... [illegible]

గుస్టావ్ రాజు మధ్యవర్తి?

... [illegible]

(2వ పేజీ చూడుడు)

బోనసుల పునరాక్రమణ

... [illegible]

ఫ్రెంచి సోషలిస్టులకు లాస్కీ హితవు

బ్రిటిష్ అనుభవజ్ఞానముల ఫ్రాన్సు స్వీకరించగలదని ఆశ

ప్యారిసు, ఆగస్టు 12. ... [illegible]

... సోవియటు రష్యాకు అంగీకరంగా నిర్వచిస్తున్నారు. అందువల్ల ఫ్రాన్సులో సోషలిస్టులు కమ్యూనిస్టులు ఏకం కావడం ఎక్కువ సులభసాధ్యంగా కన్పించడం లేదు. కొలదిమాసాల క్రిందట మాత్రం సులభంగానే కన్పించింది.

నార్వేలో సోషలిస్టులు కమ్యూనిస్టులు ఏకమైనారు. ... సంప్రతింపులు చాలావరకు సాగినవి. ఇటలీలో కూడా ఏకమగుటకు నిర్ణయించుకొనుచున్నది.

ప్ర క ట న

... హా. ఛ. స. గాదిగె మహారాజ్ శిష్యులు హా. ఛ. ఎ. ఛనపురి మహరాజ్ 450 మంది భక్తులతో బదరీ నారాయణం, ద్వారకా, రామేశ్వరము, కాలినడక యాత్ర చేసి, పండరీపురమునకు తిరుగుచున్నారు. మద్రాసుకు 13-వ తేది వస్తారు. ఆ దినం సాయంత్రము 4-30 గంటలకు పూనమల్లి హైరోడ్ నుండి చైనా బజార్ కు ఊరేగింపు జరుగును. గాడిగె మహరాజ్ 16, 17, తేదీలలో ఉపన్యసింతురు. ఉపన్యాస ములకు అందరు రాగోరుతాము.

గంటల పంచాంగము

పార్థివ సం॥ శ్రావణ శు॥ షష్ఠి
1945 సం॥ ఆగస్టు 14 మంగళవారం
... 12.44 ... 6-52 ... వర్జ్యం ... 1-6 ... 2-33 కు.

శు॥ సప్తమి ఆగస్టు 15 బుధవారం
ఋ॥ ... 2 36 ... 9-18 వర్జ్యం ... 3-27 ... 5-13 కు.

ఆంధ్రపత్రిక

పార్థివ సం॥ శ్రావణ శు॥ షష్ఠి
మంగళవారము

వేవెల్ విధానం

"ఇప్పుడు ఉన్న నా ప్రభుత్వ వర్గము స్థిరముగాను, సమర్థము గాను వ్యవహరించుటకు తగిన బందోబస్తులను నేను చేసుకొన వలెను.........దేశములో ప్రజల శాంతిరక్షణాలకు భంగము కలుగని విధముగ పరిపాలనా చక్రము సాగుతూ ఉండవలసినదే."

సిమ్లా నాటకమునకు భరత వాక్యము పాడుతూ రాజప్రతినిధి వేవెల్ అన్నమాట లివి. మాట తప్పని మనిషి కనుక తన పరిపాలనాయంత్రమును అదేవిధముగ నడుపుచున్నారు!

కాని మరువవలసినదీ, మన్నించవలసినదీ ఉభయత్రా చాలా ఉన్నదని జూన్ 14 న యావద్భారత దేశమునకూ చాటినందు వల్లనూ, సిమ్లాసభ ముగింపు రోజున "ఇప్పటి సహాయ సహకార ధోరణినే మున్ముందూ కాంగ్రెస్ వారు అనుసరించదరని ఆశించుచున్నాను." అన్నందునను, రాజకీయఖైదీల విడుదల, కాంగ్రెస్ సంఘములపై గల ఆంక్ష తొలగింపులకు వేవెలు సుముఖంగానే ఉన్నట్లు తనకు కన్పించిందని రాష్ట్రపతి ఆజాద్ ప్రకటించి యున్నందునా అధికారులలో హృదయపరివర్తనము కలిగి ఉండవచ్చునని చాలా మంది భావించినారు.

గాంధిజీకి సిమ్లానుంచి వర్ధాకు ప్రయాణం చేయుటకు ప్రత్యేక రైలును ఏర్పాటుచేయుట, సిమ్లాలోనే మరి రెండుమాసము లుండి ఆరోగ్యము పొందవలసినదని ఆజాద్‌ను కోరుట, ఇత్యాది "స్వల్ప" విషయములందు అత్యంత సౌజన్యమును ప్రదర్శించుటవల్ల ప్రముఖులు పలువురు లార్డు వేవెల్ సద్భావనమును శంకించుట అపచారముగ కూడ భావించి నారు! ప్రతిష్టంభనా పరిష్కారమునకు ఆయన చేస్తూ ఉన్న ప్రయత్నములకు భంగము కలుగ గూ డనుూ ఏర్పాటైన పిరమింప వలసినదని నాయకులు హెచ్చరించినారు.

కాని లార్డు వేవెల్ మనస్తత్వమును ... గ్రహించినవారు సిమ్లా సభ కార్యక్రమము, అంతరంగిక విషయములు తెలిసినవారు మాత్రము లార్డు వేవెల్ మొదట ప్రకటించిన భావాలనూ, ఆనంతరపు చర్యలకూ చాలా వ్యత్యాసముండవచ్చని తలంచినారు.

ప్రాచ్యదేశీయుల సిద్ధాంతములకంటె పాశ్చాత్యము ప్రధానంగా ... లార్డు వేవెల్ ఈజిప్టులో లార్డు అలెన్బి విధానమును ... ప్రాసినారు. లార్డు అలెన్బి అంటే లార్డు వేవెలుకు గల అభిమానమును బట్టీ, "ఈజిప్టులో లార్డు అలెన్బి" అన్న గ్రంధంలో ఆయన విధానమును సమర్థించిన ధోరణినిబట్టి లార్డు వేవెల్ కూడా భారతదేశమున అభ్యుదయ విధానమును అనుసరించవచ్చునని ఆదిలోనూ, తిరిగి సిమ్లా సభానంతరమునూ ఆశించినారు. అందరికినీ ఆశా భంగమే కలిగినది.

రాజకీయఖైదీల విడుదల విషయమున నేమి, కాంగ్రెస్ పై నిషేధమును తొలగించు విషయమున నేమి, ఉరిశిక్షల నిలుపు చేయు విషయమున నేమి ఈయన అనుసరించిన విధానము తీవ్ర అసంతృప్తికే గాక, ఆగ్రహకారకమైనది.

బీహార్ యువకుడు మహేంద్ర చౌదరిని ఉరితీసినారను వార్త చదివి సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్ ప్రకటించిన ఈ భావములే ప్రతి భారతీయుని హృదయమునను ఉత్పన్నమైయుండుననుటకు సందేహములేదు. "మరువవలసినదనీ, మన్నించవలసినదనీ లార్డు వేవెల్ కోరినాడు. భారత దేశముతో సమాన భాగస్వామ్యమును బ్రిటన్ కోరుతూ ఉన్నదని కొత్త ఇండియా కార్యదర్శి ప్రకటించినాడు. అంటే ఇక్కడ ఒక యువకుడు ఉరితీయబడితే అక్కడ బ్రిటన్‌లో ఒక యువకుడు ఉరితీయబడు ననా?......గాంధిజీ రాజప్రతినిధికి ఈ ఉరిని నిలుపుచేయవలసిందని కోరుతూ అనేక లేఖలు వ్రాసినారు. కనీసం మానవత్వం పేరనైనా ఉరిశిక్షల ఉపసంహరించుకోవలసిందని మహాత్ముడు అడిగినాడు. ఉరిశిక్షలు విధింపబడిన వారు నిజంగా నేరస్థులేఅయితే ఉరి మినహా మరే శిక్ష అయినా విధింపవచ్చును గదా. నేరం మాటకు వస్తే ప్రభుత్వం మాత్రం నిష్కల్మషంగా ఉన్నదా? బెంగాలులో 20 లక్షల మంది అన్నాతురులై మరణించినందుకు మాజీవైస్రాయి లిన్‌లిత్‌గోకు శిక్ష విధింపబడ వలదా? అది న్యాయం, ధర్మం కాదా?"

ఖైదీల సందరిసీ వెంటనే విడుదలచేసి, కాంగ్రెస్‌పై ఆంక్షను తొలగింపనిపక్షంలో పరిస్థితులు విషమించునని రాష్ట్రపతి హెచ్చరించియున్నారు. రాజప్రతినిధి పెడచెవిని బెట్టినాడు. చరిత్ర పునరావృత్తమగుచున్నట.

బ్రిటన్‌లో కార్మిక ప్రభుత్వ మేర్పడుటవల్ల ఈ కనీసపు పనులైనను జరుగవచ్చునని తలంచినారు. మాంచెస్టర్ గార్డియన్ లాంటి బ్రిటిష్ లిబరల్ పత్రిక రాజకీయ ఖైదీల విడుదల, కాంగ్రెస్‌పై నిషేధమును తొలగించుటకు ఏవ్వాటినిబంధనలు అక్కఱ లేవని ప్రశ్నించినది. బ్రిటిష్ కార్మిక ప్రభుత్వము గన ఇండియా విధానమును వెంటనే స్పష్టము చేయుట అవసరమని హెచ్చరించినట. కాని ... కొత్తగా ... కార్మిక ప్రభుత్వానికేమీ ... ఈ వార్త ముద్రణ ... పత్రికా విలేఖరులకు ... విషయములు ... లేదు. కార్మిక ... భారతీయులకు ... అభిమానము, ... "ఉరితీయు"... క్రోధముగ పరిణమించవచ్చును. ...

... సందర్భమున గాంధిజీ చేసిన హెచ్చరికను లార్డు వేవెల్, ప్రభుత్వ అధికారులు పరిశీలించదరా? మహేంద్రచౌదరి నేరము చేసెను కాదా? ప్రజలలో గల యభిప్రాయమును ప్రతిబింబిస్తూ గాంధిజీ ఇలా సూచించినారు: "మహేంద్రచౌదరి తప్పు చేసినను మనలో లేడు. అయినా ఈ విషయమును మనము పూర్తిగా నురచి పోవుట కూడా తగనిపని. ప్రజాభిప్రాయముపై ప్రభుత్వమునకు గౌరవమాత్రము లక్ష్యము ఉండి, కేవలము తమకు గల పశుబలాధిక్యతపై మాత్రమే వారు ఆధారపడియుండని యెడల ఇందు విషయమై ప్రజలకెంత ప్రమేయము గలదో వారికి గూడ అంత ప్రమేయమే గలదు......పక్షపాతము కించిత్తులేని న్యాయవాదుల సంఘము తప్ప ఎవరు నిజమును కనుగొనగలరు? సమర్థమైన సాక్ష్యముపైనను ఒరిజినల్, అప్పీలు కోర్టుల తీర్పులపైననూ, వారు ఆధారపడి అట్లు చేయవలసియుండును."

ఈజిప్టులో హత్యాకాండ ఆరంభమైనప్పుడు బ్రిటిష్ వారందరూ ప్రతిక్రియ జరుపవలసిందని వొత్తిడి చేయగా అలెన్బి మనస్థైర్యమును విడనాడక అనవసర హెచ్చయిన ప్రయోగమునకు గడంగక ఉండినందుకు సంతసము వెలిబుచ్చిన లార్డు వేవెల్ భారతదేశములో ఇట్టి విధానమును అనుసరించుట వింతగానూ, విపరీతముగానూ కన్పించుట సహజము.

లండన్‌లో రవీంద్రవర్ధంతి

స్టాఫర్డుక్రిప్సు ఉపన్యాసం

లండన్, ఆగస్టు 11: సర్ స్టాఫర్డు క్రిప్సు అర్జంటు గవర్నమెంటుపని ఉండడము నుంచి రవీంద్రనాథటాగూరు వర్ధంతి సభకు హాజరు కాలేకపోయినాడు. అందువల్ల ఆ సందర్భానికి ఆయన వ్రాసిన ఉపన్యాసము క్రిప్సు సతీమణి సభలో చదివింది.

"రవీంద్రనాథటాగూరు ఈ కాలపు కవులలో మహనీయుడు. 1939 వ సంవత్సరములో ఆయన దర్శనము చేసినాను. ఆయన సాన్నిధ్యములో కలిగినంత దివ్యజ్ఞానము నా జన్మలో ఎన్నడూ నాకు కలుగలేదు. ఆయన జ్ఞాననిధి. జగత్తునంతా అర్థము చేసుకొన్నాడు. ఆయన అంతర్జాతీయ పురుషుడు అయినప్పటికిన్నీ హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యానికి ఆయన శక్తినంతా ధారపోసినాడు. హిందూ స్వాతంత్ర్య పోరాటపరిణామముగా ఆయన అనేక ... వ్రాసినాడు.

బెంగాలులో విషయములో ... "నాన్యస్యే" అన్న ఆయన చక్కగా గమనించి విమర్శించినాడు. ఆయన ఇంగ్లీషు జేరసులో ఉన్న ... ఇంగ్లీషువారందరున్నూ నిర్వహించే రాజ్యపాలనానికున్న హద్దులు ఆయన తెలుసుకొన్నాడు. టాగూరు మహాకవియొక్క నాయకులు ఈ ప్రపంచానికి ఎంతైనా కావాలనున్నారు."

ఇది స్టాఫర్డు క్రిప్సు ఉపన్యాససారాంశం.

... ఎమ్మర్సన్ ఇండియా మంత్రి పెథిక్ లారెన్సు ... సందేశాలను పంపించినారు. ... టాగూరు ... "

వర్ధాలో బి.ఎస్.మూర్తిగారు

హరిజనోద్ధరణ : గాంధీజీ హితవు
[ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి]

వర్ధా, ఆగస్టు 10. మద్రాసు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గ మాజీ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి బి. ఎస్. మూర్తిగారు మహాత్మునితో ... మాట్లాడినారు. మూర్తిగారు ... జయిలునుండి విడుదలైన ... అస్పృశ్యతానివారణ విషయంలో మహాత్ముని సలహా ... బి. ఎస్. మూర్తిగారికి ... హరిజనోద్ధరణ, అస్పృశ్యతానివారణ ... ప్రధానమైన సమస్యలని ... అన్నారు. ... వారు ఆత్మవిశ్వాసంతో పనిచేయవలెనని ... కూడా గాంధిజీ తెలియజేశారు.

ఆంధ్ర సర్కిల్ కాంగ్రెసుసంఘాల యాజమాన్యాన జాతీయ వారోత్సవాలు: మద్రాసు మహాజనసభ హాలులో ఆగస్టు 12 వ తేదీ జరిగిన సూత్రయజ్ఞం.

మహాసభ ఆశయాలు

ముఖర్జీగారి ఉపన్యాసం

లక్నో, ఆగస్టు 12: నేటిరాత్రి గంగాప్రసాద్ మెమోరియల్ హాలులో జరిగిన మహాజన సమావేశంలో అఖిలభారత హిందూమహాసభ అధ్యక్షులు డా॥ శ్యామప్రసాద్ ముఖర్జీగారు ఇలా ఉపన్యసించారు:

హిందూమహాసభ రాజకీయ స్వాతంత్ర్యానికి భారతదేశ ఐక్యతకూ పోరాడుతోంది. కనుక హిందూమహాసభ కూడా కాంగ్రెసుసంస్థలో ఒకభాగంగా ఉండేది; కాని కాంగ్రెస్ ఉపశమనమార్గాన్ని అవలంబించిన తరువాత మహాసభ విడిపడినది. భారతమాత అవిభాజ్యతను ఐక్యతను సంరక్షించే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వమూ, లీగు, కాంగ్రెసూ మూడు అడ్డువస్తున్నవి. దేశానికంతకూ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నామనే కాంగ్రెసు కూడా లీగు ఒత్తిడికి లొంగిపోయి, భారతమాతను కోతపెట్టడానికి అంగీకరించడం దుర్నివార్యంగా ఉన్నది. కాంగ్రెసు అన్నిపక్షాలా త్యాగంచేస్తూ స్వాతంత్ర్య సమరంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు లీగు గోడమీద పిల్లివాటంగా చూస్తూ కూర్చుంది. అయినప్పటికీ కాంగ్రెసు తన లీగు-ఉపశమన సూత్రాన్ని విడిచిపెట్టలేదు.

హిందువుల సంగతి కొక్కడానికై ప్రభుత్వము నిశ్చయించుకొన్నది. కమ్యూనల్ ఎవార్డు, ప్రత్యేక నియోజకవర్గాలు అనే ఈ రెండు ఆయుధాలతోను హిందువులను ... ప్రయత్నిస్తోంది.

వెనుకటి ఒక కార్మిక ప్రధానియే ఈ కమ్యూనల్ అవార్డు మనమీద విధించాడు. ప్రస్తుత కార్మికప్రభుత్వము ఏమి చేయనున్నదో ముందుగా చెప్పలేము. ఇప్పుడు హిందువులలో 70 పాళ్లు జీవన్మృత్యు ప్రాయంలో కొట్టుకొంటూ పాకిస్థాన్ పదమువేస్తూ దేశమందంతటా ఊదరగా ప్రతిధ్వనిస్తోంది.

హిందూమహాసభ మతసంస్థ కాదు; హిందువులు ముస్లిములు ఒక సమాధానానికి రావాలనే మహాసభ కోరిక; కాని హిందూ హక్కుల నాహుతిచేయడాని కంగీకరించదు."

వచ్చే ఎన్నికలలో హిందూమహాసభకు తోడ్పడవలసిందని ముఖర్జీగారు కోరారు. సంయుక్త నియోజకవర్గాలు, వయోజనులకు వోటు హక్కు, అల్పసంఖ్యాక రాష్ట్రాలలో ప్రత్యేక స్థానాలు మొదలైన ముఖ్యలక్ష్యాలకు హిందూమహాసభ పోరాడుతోందని కూడా ముఖర్జీగారు చెప్పారు.

బ్రిటిషుకార్మిక విజయం

కార్మిక దినోత్సవం: శ్రీ పట్టాభి గారి ప్రసంగం

చెన్నపురి, ఆగస్టు 13: బ్రిటిషుకార్మికులు కట్టుగట్టి, ఒక్కటిగానుంచి నిలబడి, సంఘటితముతో పనిచేసినందువల్లనే కలకాలము ఉద్యోగస్థులకు పూర్వగలమని అనంతర ... 200 ... కదలించి, పదభ్రష్టులచేసి, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమును ... గెలిచిరి. ... భారతదేశంలో వెలిగి వచ్చే స్వరాజ్య పోరాటంలో ముందువరుసలో నిలబడినట్లయితే, మనం స్వరాజ్యం గెలవగలుగుతాము. భారతదేశంలోనూ కార్మిక ... "కాదు" అని శ్రీ పట్టాభి ... గారు ఆంధ్ర సర్కిల్ కాంగ్రెసు సంఘాల అధ్యక్షత ... జాతీయ ... కార్మిక దినోత్సవ సందర్భముగా ... శ్రీ వి. వి. గిరిగారు అనివార్యకారణముల వల్ల రాలేకపోయినందున శ్రీమతి కమలాదేవి ... అధ్యక్షత వహించిరి.

మద్రాసులో సూత్రయజ్ఞం

చెన్నపురి, ఆగస్టు 13: ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సర్కిల్ కాంగ్రెసు సంఘాల యాజమాన్యాన నిన్న మధ్యాహ్నము మద్రాసు మహాజనసభ హాలులో సూత్రయజ్ఞము జరిపిరి. నూలువడుకు పోటీలలో 20 మందిపైగా స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలూ పాల్గొనిరి. రెండు జట్లుగా రెండు అరగంటలు పోటీ జరిగెను. ఆంధ్ర ఖాదీ నిలయం మేనేజరు శ్రీ ఎడవల్లి సత్యనారాయణ, శ్రీ పోలిరాజు కృష్ణంరావు, తమిళ ఖాదీనిలయం మేనేజరు సుందరంగారలు న్యాయమూర్తులుగ వ్యవహరించిరి. ఇందు శకుంతల అను 10 సం॥ల బాలిక చూపిన నేర్పరితనమును పలువురు ప్రశంసించిరి. పోటీలలో నెగ్గినవారికి ఉత్సవముల ఆఖరురోజు 15 తేదీన బహుమతులు మద్రాసు మహాజనసభలోనే పంచిపెట్టుదురు.

జాతీయ వారోత్సవాలు

మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ తీర్మానం

చెన్నపురి, ఆగస్టు 13: మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ కార్యవర్గసభ 10-8-45 తేదీన శ్రీ దామోదరరావుగారి యింట్లో సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానము చేసిరి.

భారత జాతీయ మహాసభ అధ్యక్షుని స్టేటుమెంటు ననుసరించి వ్రాసిన 8-8-45 తేదీ ఆంధ్రరాష్ట్ర అసెంబ్లీ అధ్యక్షుల ఉత్తర్వు ననుసరించి నిషేధమున్నచోట సమావేశములు జరుపుటకు పోలీసు ఉత్తర్వులు పొందుట కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకముగాన మద్రాసులో ఈ జాతీయవార సందర్భములో పోలీసు ఉత్తర్వులుపొంది ఏర్పరచు సమావేశములలో మద్రాసుజిల్లా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీకి ఎట్టి సంబంధమూ లేదనిన్ని, అట్టి సంబంధము ఉన్నట్లుచేసే ప్రకటనలు అధికారరహితములనిన్నీ ఇందుమూలముగా తీర్మానించడమైనది.

జాతీయ వారోత్సవాలు

ఆంధ్ర సర్కిల్ కాంగ్రెసు యాజమాన్యాన 14 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గం॥లకు విద్యార్థులు - మద్యనిషేధ దినోత్సవం రాయపురం గాబిన్ సన్ పార్కు వద్ద డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి అధ్యక్షతను జరుగును.

ఆంధ్ర విజ్ఞానసమితి

"14-8-45 తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 6 గంటలకు ఆంధ్ర విజ్ఞానసమితి భవనమున సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులు శ్రీనివాస అప్పారావు పంతులు గారు "... నిర్మాణ సాధనముల ను" గూర్చి యింగ్లీషులో ఉపన్యసించెదరు."

చిమూర్ అష్టి ఖైదీల కుటుంబాలకు సహాయం

వర్ధా, ఆగస్టు 12: ప్రొ. బంగ్ నాయకత్వాన అష్టిగ్రామం వెళ్లిన 50 మంది విద్యార్థులలో సగంమంది ఈదినం చిమూర్ కు వెళ్లినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ విద్యార్థులు ఆ రెండుచోట్లలో మరణశిక్ష, ఇతర శిక్షలకు పాల్పడిన ఖైదీల కుటుంబాలకు సాధ్యమైనంతవరకు సహాయపడే ఉద్దేశ్యంతోనే వారు ఆ గ్రామాలకు వెళ్ళారట. (అ. ప్రై.)

అష్టి చిమూరులు 1942 స్వాతంత్ర్యపోరాటాన్ని ప్రస్తావించిన మీదట, రాజకీయ ఖైదీల కుటుంబాలకు ప్రతివారూ ... సహాయము ... ఎంతో ... మహాగ్రామ ... కాంగ్రెసు ... కార్యకర్తలు ...

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ ..., ... ఆర్. సుబ్బరామయ్య ... వాచకోత్సవ సభ ...

ప్రజల నిరీక్షణ

1 వ పేజీ తరువాయి

అప్పటి కప్పుడే సెలబ్రేట్ చేయడానికి వీలుగా వార్తాసాధనాలను తెరిచేవుంచుకున్నారు.

యుద్ధం సమాప్త మవుతున్నదనే సంతోషంతో సెకాడిలీ మొదలైన ప్రాంతాలలో జనసమూహాలు విజయకోలాహలం చేయసాగినవి.

"ఏమాత్రం నిజంకాదు"

"మిత్రరాజ్య సంధిషరతులను జపాను అంగీకరించిందనేవార్త ఏ మాత్రం నిజం కాదు." అని వైట్‌హౌసు ప్రకటన తెలియజేస్తున్నది.

జపాను షరతులు అంగీకరించిందనే తప్పుడు వార్త వెలువడిన 40 నిమిషాలకే ట్రూమన్ ప్రచారకశాఖ కార్యదర్శి చార్లెస్ రాస్ ప్రతికా ప్రతినిధులను తన కార్యాలయానికి పిలిపించుకొని ఇలా తెలియజేశాడు. "సంధిషరతులకు జపాన్ ఒప్పుకున్నట్లు ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ కు వర్తమానమేదీ రాలేదు. వైట్‌హౌసుకుగాని, విదేశాంగశాఖకుగాని, నౌకా యుద్ధశాఖలకుగాని ఇలాంటి కబురేదీ ఇంకా రాలేదు.

పసిఫిక్ లో యుద్ధవిరామ ప్రకటన ఏదీ జరగలేదని రాయిటర్ విలేఖరి తెలియజేస్తున్నాడు.

వర్తమానం రాలేదట

వాషింగ్టన్‌లోని స్విస్ రాయబార కార్యాలయానికి తెల్లవారుజామున 3-30 గంటలకు జపానునుంచి ఇంకా వర్తమాన మేదీ రాలేదు. ఈ రాయబార కార్యాలయోద్యోగులు కొంతమంది రాత్రి అంతా డ్యూటీలో వుంటున్నారు.

ప్రమాదకరమైనది కాకపోయి నప్పటికీ తెలవనితెలంపుగానే కోటాటంకం ఏర్పడినందువల్లనే జపాను లొంగుబాటు వర్తమానం రావడంలో ఆలస్యం జరుగుతున్నట్లు 12 తేదీన వైట్ హౌసులో జోస్యమైంది.

జపాను లొంగుబాటువార్త ఈపాటికి వస్తుందనే ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ అనుకున్నాడు. పత్రికా విలేఖరులందరు తగినజాగ్రతలో పుండవలసిందని సై చార్లెస్ రాస్ ముందుగానే చెప్పినప్పటికీ ఇప్పటి వరకూ వర్తమానమేదీలేదు. ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ తలుపులు బిగించుకొని తనగదిలో కూర్చుని వున్నాడు.

"మన సామ్రాట్ ఏ ఉత్తర్వును జారీ చేస్తాడో జాగ్రతగా గమనించండి," అని జపాన్ వార్తాపత్రికలు ప్రజలను హెచ్చరిక చేస్తున్నవి.

జపాన్ విదేశాంగమంత్రి షిగెనో చక్రవర్తి హిరోహిటోను దర్శించినట్లు డోమీ న్యూస్ ఏజెన్సీ ప్రకటిస్తున్నదని అమెరికన్ అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వార్త.

మిత్రరాజ్య సంధిషరతులకు జపాను ఒప్పుకుంటుందనే ప్రపంచమంది అభిప్రాయపడుతున్నది. ఇక ఒక రోజులో యుద్ధం పూర్తికావచ్చు. సోమవారంనాడు యుద్ధవిరామ ప్రకటన జరిగినట్లయితే, మంగళ, బుధవారాలు బ్రిటనులో సెలవు ఇవ్వడానికికూడా ఏర్పాట్లు జరిగినవి. యూరపుయుద్ధం అంతమైనప్పటి కంటే, ఇప్పుడు బ్రిటనులో ఎక్కువగా విజయకోలాహలం జరుగుతుందని తెలుస్తున్నది.

"ప్రస్తుత పరిస్థితి వాస్తవంగా మాటలలో చెప్ప శక్యం కానంత ప్రమాదభరితంగా వున్నది" అని టోకియోపత్రిక "యోమియూరి హోచీ" వ్రాస్తున్నది. ఈ క్లిష్టసమయంలో చక్రవర్తి ఆజ్ఞకై నిరీక్షించవలసినదిగా ప్రజలకు సలహా ఇస్తున్నది. ఇది ఇంకా ఇలాకూడ వ్రాస్తున్నది: "జపాను దేశం ప్రజలు శీఘ్ర స్మరణాలమధ్య వున్నారు. జాతీయచరిత్రలో ఇది క్లిష్టసమయం. అంతరంగిక సంఘర్షణ ఏర్పడకుండా ప్రజలు మాసుకోవాలి."

జపాన్ మంత్రివర్గం 12 వ తేదీ సాయంత్రం 6-30 గంటలకు సమావేశం జరుపుతూవున్నది. జపాన్ న్యూస్ ఏజెన్సీ రాత్రి 10-30 గంటలకు "ఇప్పుడు చెప్పవలసినవిషయం ఏమీ లేదు" అని రేడియోలో ప్రకటించింది. జపాను తన సమాధానాన్ని స్విట్జర్లాండుద్వారా పంపవచ్చు.

... జపానుపై ... ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ స్వయంగా ప్రకటించవచ్చునని వాషింగ్టన్‌లోని రాయిటర్ విలేఖరి విలియం హార్టుహోల్ వ్రాస్తున్నాడు. ఐతే ప్రెసిడెంట్ ఈ విషయాన్ని పత్రికాప్రతినిధుల సమావేశంలోనే తెలియజేస్తాడో, లేక రేడియోలో ప్రసంగిస్తాడో తెలియడంలేదు.

జపాను లొంగుబాటు ఏదినంగా అనుకు జరిగేది వాషింగ్టన్‌లో ... తెలుస్తున్నది.

... జపాన్ ... మిత్రరాజ్యాలద్వారా ...

... మిత్రరాజ్య విజయం ... జపానుచేత ... యున్నారు.

1942 అరెస్టులకు వైస్రాయి కార్య వర్గ భారతీయసభ్యులే కారకులు

ఆంధ్రరాష్ట్రంకంటె స్వరాజ్యమే ముందురాగలదు లేనిదే రాష్ట్ర విభజనకు అవకాశం లేదు

విశాఖపట్నం సభలలో ఆంధ్రకేసరి ఉపన్యాసాలు

విశాఖపట్నం, ఆగస్టు 10: "ఆంధ్ర రాష్ట్రంకంటె స్వాతంత్ర్యమే ముందు రాగలదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినగాని రాష్ట్ర విభజనకు అవకాశం లేదని శ్రీటంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు నిన్న ఇచట మిసెస్ ఏ. వి. ఎన్. కళాశాలలోని ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ విద్యార్థిసంఘ ప్రారంభోపన్యాసముచేస్తూ చెప్పారు. ఆందరలో ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమై యీ పట్నంలోనే మాట్లాడి తగూ తెచ్చుకున్నాను అయినా అధ్యక్షుని కోరికపైన కొంత చెప్పక తప్పింది కాదన్నారు.

పంతులుగారు సభకు రాగానే కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ యస్. పార్థసారథినాయుడు గారు వారికి, వెంట వచ్చిన తెన్నేటి విశ్వనాథంగారికి స్వాగతం చెప్పి అధ్యాపకులను పరిచయంచేసి కాలేజి సంగతులు తెలిపారు. సభకు నిమ్మలపోమరాజులుగారు అధ్యక్షతవహించారు. సభ మొదట్లో యస్. పార్థసారథినాయుడుగారు ప్రకాశంగారిని విద్యార్థులకు పరిచయంచేసి ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడినచో కాలేజి విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు సౌకర్యాలు కల్గించవీలగునన్నారు.

ప్రకాశంగారు ఉపన్యసిస్తూ కాంగ్రెస్ వారు మూడేళ్లు వరుసగా జైలులో ఉండుటం [illegible] అపూర్వమన్నారు. విద్యావిధానమును గురించి ముచ్చటిస్తూ ఇప్పుడే మార్పులు జరుగుతూనే ఉన్నవి. యిక ముందు ముందు ఎక్కువ మార్పులు కలుగగలవన్నారు. కాలేజిలో ఆడపిల్లలు కూడా చదువుకుంటున్నందుకు సంతసించారు.

స్వాతంత్ర్య విషయమై నిరుత్సాహ పడవలసినది లేదు, నేడే స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందనుకోవలెను. త్వరలోనే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం రాగలదని ప్రకాశంగారు నమ్మికతో చెప్పారు. ఈ మూడేండ్లలోను విద్యార్థులు చేస్తూవచ్చిన సేవను గమనిస్తూనే ఉన్నానన్నారు.

ఆగస్టు తీర్మానం ఎంత ప్రధానమైనదో వివరించి విద్యార్థుల కర్తవ్యం గురించి మాట్లాడారు. విద్యార్థులకు రాజకీయాలలో పాల్గొన కూడదని తలిదండ్రులు లనుకుంటే పొరపాటు. ఇకముందు ముందు చిన్నపిల్లలకు ఉన్న పాఠాలలో కూడా రాజకీయాలు చేర్చవలసి ఉంటుందన్నారు. గాంధీజీ చెప్పినట్లు 5 సంవత్సరాలు నడుచుకొని నిర్మాణ కార్యక్రమం చేసి ఉన్నట్లయితే యీ పాటికే స్వరాజ్యం వచ్చి ఉండేదన్నారు.

సభాధ్యక్షుని తుదిపలుకులైన తర్వాత జాతీయగానంతో సభ ముగిసింది.

గాంధిగ్రాంలో

సాయంత్రం 6 గంటలకు గాంధి గ్రామంలో సంఘియా కార్మికులు, హార్బరు–పోర్టు కార్మికులుచేసిన సభలో ఉపన్యసిస్తూ కార్మికులకు ప్రమశిక్షణ అవసరమన్నారు. ఇంగ్లండులో కార్మిక ప్రభుత్వం ఎలా యేర్పడింది వివరించి అలాగే ఇక్కడకూడా దేశ ప్రభుత్వస్థాపనలో కార్మికులు ముఖ్యపాత్ర వహించవలసి ఉంటుందన్నారు.

హిందీ పాఠశాల

ప్రకాశంగారు నిన్నపొద్దున సాయంత్రం హిందీ పాఠశాలలో సత్కారం పొందారు, ప్రచారకుడు కృష్ణారావుగారు స్వాగతపత్రమిచ్చారు. చిన్నకోట నరసింహారావుగారు పంతులుగారి సేవలను ప్రశంసిస్తూ హిందీలో ఉపన్యసించారు. ప్రకాశంగారు వారల సందరను అభినందించారు.

చరఖా సంఘం

ఇక్కడి అఖిలభారత చరఖాసంఘం ఖాదీ భాండారమును చూచి పరిస్థితులు తెలుసుకున్నారు. నూలువార్పిడి పద్ధతిని కూడా విక్రయం చేసుకున్నదన్నారు. భాండారం మేనేజరు గోపాలక తిరుపతిరాజు గారు ప్రకాశంగారికి ఖద్దరుశాలువ బహూకరించారు.

బహిరంగ సభ

స్థానిక కాంగ్రెసు ఎసెంబ్లీ వారు తెన్నేటి విశ్వనాథంగారి అధ్యక్షతన బీచ్ వద్ద బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేశారు.

ప్రకాశంగారు ఉపన్యసిస్తూ త్వరలోనే మూడు నెలలలోగా ఎన్నికలు జరగగలవన్నారు. కాంగ్రెసుకు అఖండ విజయం తప్పదన్నారు. 1942 ఆగస్టు నిర్బంధాలనుగురించి ముచ్చటిస్తూ వైస్రాయి కార్యవర్గంలోని భారతీయసభ్యులే అందుకు కారకులన్నారు.

ఉపన్యాసప్రవాహంలో ప్రస్తుత [illegible] పరిస్థితులను [illegible] విస్తారంగా మాట్లాడారు. [illegible] కమ్యూనిస్టులను గురించి [illegible]

గారు ప్రస్తావించారు. అందరూ భేదాలు మరచిపోయి సంఘీభావంతో నడుమనకో వలెనని విన్నవించారు. తెన్నేటి విశ్వనాథం గారి వందనవాచకంతో సభ ముగిసినది.

ఈ వేకువజామున ప్రకాశంగారు విజయనగరం వెళ్ళారు.

రాయలసీమ హిందీ మహా విద్యాలయము

కసనూరులో ప్రారంభోత్సవం

కడప, ఆగస్టు 8 శ్రీ కె. కోటిరెడ్డిగారు కసనూరు గ్రామంలో నిన్న రాయలసీమ హిందీమహావిద్యాలయమును ప్రారంభించారు. ఉదయం హిందీప్రచారకులు విద్యార్థులు జాతీయగీతాలు పాడుతూ, మహాత్ముని పటంతోను, జాతీయపతాకంతోను ఊరేగింపుచేశారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీప్రచారసంఘ అగ్రాసనాధిపతి చిట్టూరి లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు కోటిరెడ్డిగారికి స్వాగతం చెప్పి విద్యాలయ నిర్వాహకులను, గ్రామప్రముఖులను పరిచయం చేశారు. ఆం. రా. హిం. ప్రచార సంఘ కార్యదర్శి ఉన్నవ రాజగోపాలకృష్ణయ్యగారు సంఘంతరఫున రాయలసీమలో ఇంతవరకును జరిగిన హిందీ ప్రచారకృషిని వివరించి చెప్పారు. అనంతరం శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు విద్యాలయం ప్రారంభిస్తూ తమకీ గౌరవం చేసినందుకు కృతజ్ఞత తెలిపి కసనూరువంటి ఎక్కువమందికి తెలియని చిన్నగ్రామంలో హిందీ మహావిద్యాలయంప్రారంభించడంతో విమయమన్నారు. ఆక్స్‌ఫర్డ్, కేంబ్రిజ్ విద్యాపీఠాలు మొదట [illegible] ఆరంభమైనవని తెలుపుతూ వాటివలెనే యిక్కడ కూడా యీ విద్యాలయం వర్ధిల్లుతుందని నమ్మకం వెల్లడించారు. విద్యాలయ కార్యకర్తలను, హిందీ ప్రచారసభవారిని శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు అభినందించారు. విద్యార్థులుమంచి ప్రజాసేవకులుగా తయారు కాగలరని విశ్వసించారు.

జాతీయతకు, నిర్మాణకృషికి, హిందీ వ్యాపకమునకు గల సాంగత్యమును వివరిస్తూ ఇటువంటి జాతీయసంస్థలు దేశంలో అభివృద్ధి కావలెనని కోటిరెడ్డిగారు చెప్పారు.

అనంతరం వందనవాచకంతో సభ ముగిసినది.

కలకత్తా ఆంధ్ర సంఘం

కలకత్తాలోని ఆంధ్ర ఎసోసియేషన్ గౌరవ కార్యదర్శి పి. ఆర్. [illegible] శర్మగారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

ఈ సంఘము ఈ జులై 8 న రిజిస్టరు అయినది. 1936 నుండి ఇక్కడి ఆంధ్రుల సంఘంగా పనిచేస్తున్నది. స్వంతభవనానికై ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. ఆంధ్రులు తోడ్పడుతారని ఆశిస్తున్నాము. (చిరునామా: ఆంధ్ర ఎసోసియేషన్ 16, పార్కు సైడ్ రోడ్, కలకత్తా.)

వర్తక ప్రముఖునికి జరిమానా

నంద్యాల, ఆగస్టు 4: ప్రెస్ కంట్రోలు ఆర్డరు ప్రకారము ఎడిషనల్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు, రాజా పెదసుబ్బారాయుడు శ్రేష్ఠిగారిని విచారించి రు 300 లు జరిమానా వేశారు. సుబ్బారాయుడు శ్రేష్ఠిగారు మ్యునిసిపల్ వైస్ చైర్మను, ఇక్కడి వర్తక ప్రముఖులలో ఒకరు.

కీ॥ శే॥ ఆర్. శివరామకృష్ణన్ గారు

కర్నూలు, ఆగస్టు 10: ఈ జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి ఆర్. శివరామకృష్ణన్ గారు (ఐ. సి. యస్.) హృద్రోగంవలన నిన్న రాత్రి కాలంచేశారు.

కలరా

నిడ్రగోలు ప్రాంతమున కలరా ప్రబలినది. ఆరోగ్యశాఖవారు వేసవిశిక్షణలు ఆజాగ్రతగా పని ప్రత్యేకత మారువేరుండా వేస్తున్నందున అసలు వ్యాధినివారణ ఎలాఉన్నా ముందు యీ టీకాల మింజుమదె సుస్తీలు పొచ్చుతున్నవి. ఒక [illegible] ఆపరేషన్ ఘోరంగా అనేకులకు టీకాలు పెడుతున్నందున జబ్బులుకలిగి అనేకులు బాధపడుతున్నారు.

నంద్యాల

[illegible] గారి అధ్యక్షతను జులై 31 న పురపాలకసంఘ ప్రత్యేక సమావేశం జరిగింది. [illegible] దానం (సి. శ్రీకాంతయ్య) గారు మ్యునిసిపల్ [illegible] ప్రజలని సన్మానించేదనుచు కోరిన దానికై సహ్యజరిగింది. ప్రతికూలించేవారు లేక ఏకగ్రీవంగా ప్రముఖుల పంపు సమ్మానం చేయని తీర్మానించారు.

మహేంద్రచౌదరీ ఉరి

గాంధిమహాత్ముని అనుతాపము

సేవాగ్రాం, ఆగస్టు 11 మహేంద్ర చౌదరిని ఉరితీసిన విషయమై గాంధిమహాత్ముడు ఈ క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.—

మహేంద్రచౌదరిని ఉరితీయుటం దక్షీంపవలెనని నాతోబాటు ప్రయత్నించిన వారందరు ఆతడు ఆగస్టు 7 తేదీన భాగల్పూరు సెంట్రలు జెయిలులో ఉరితీయబడినందుకు నిర్ఘాంతపోవుచున్నారని నే నెరుంగుదును. విషాదకరములగు యిట్టి సంఘటన లింకెన్ని జరుగునని వెనుకనున్నవారు తెలిసికొనవలసియుందురు. ఇట్టి ప్రతిఘటననుండి మనము నీతి నేర్చుకొనవలసియున్నది. కనుక, అమలు చేయబడిన ఈ మరణ దండనమునుండి యిప్పుడు మనము నిష్పాక్షికముగా నీతి నేర్చుకొనెదముగాక!

మొదటిది ప్రభుత్వమువారు. వారు దానిని రాజకీయ సంబంధమగు బందిపోటునకు ప్రతిబందిపోటు. రాజకీయములకు సంబంధించిన చర్యకాదు. బందిపోట్లు చేయుటయే పనిగా పెట్టుకొన్న చాలమంది దేశమునందలి రాజకీయ సంక్షోభమును తమ స్వప్రయోజనమునకై ఉపయోగించుకొనిరి. ప్రభుత్వము, నిజముగా జాతీయమైనను, విదేశీయమైనను, యిట్టి నేరములకు శిక్ష విధింపకుండ వదలిపెట్టరు. ఈ సందర్భములో అధికారులు మహేంద్రచౌదరీ యిట్టి బందిపోటులో చేరియుండెనని అభిప్రాయపడి, మరణదండనమును అమలుచేసిరి. మహేంద్రచౌదరిని ఉరితీసిరి.

ఇంకే ప్రజలపక్షమున చెప్పవగిన దేమనగా: మహేంద్ర చౌదరీ 35 ఏండ్ల యువకుడని వారనుచున్నారు. ఎట్టి బందిపోటులోను, స్వప్రయోజనమునకై చేసినదైనను సరే, లేక రాజకీయములకు సంబంధించినదైనను సరే, ఎట్టి బందిపోటులోను పాల్గొను ఉద్దేశ్యము అతనికి లేకుండెను. ఆతడు దాగుకొనియుండెను. బందిపోటు జరిగిన చాలకాలమునకు ఆతని విచారించి అనుమానాస్పదమైన సాక్ష్యముపై మరణదండన విధించిరి. సాక్ష్యమును, నిర్ణయమును అంగీకరించుట న్యాయమూర్తుల స్వీయ యిష్టానిష్టములపై ఆధారపడియుండెను. ఆసమయమున న్యాయమూర్తులు సర్వసామాన్యముగా పక్షపాతము కలిగియుండిరి. ప్రజల నమ్మకము వాస్తవమే నైనయెడల ఈమరణము, న్యాయస్థానములచే విధింపబడిన దగుటచే మరింత గర్హనీయమగుచున్నది.

పక్షపాతము కించిత్తులేని న్యాయవాదులసంఘము గప్ప యెవ్వరు నిజము కనుగొనగలరు? నమోనై యున్న సాక్ష్యముపైనను, ఒరిజనల్, అప్పీలు కోర్టుల తీర్పులపైనను ఆధారపడి వారట్లు చేయవలసి యుందురు. ఉద్రేకమునకు మనము తావొసంగకుందుముగాక! మహేంద్ర చౌదరీ యిప్పుడు మనలో లేడుగనుక ఈ విషయమును మనము పూర్తిగా మరచిపోవుటకూడ తగనిపని. ప్రజాభిప్రాయముపై ప్రభుత్వము నడుపు యే నాత్రీమైనను లక్ష్యమున్నంతి, కేవలము తమకు గల పసుబలాధిక్యతపై మాత్రమే వారు ఆధారపడి యుండనియెడల యిందు విషయమై ప్రజల కెంత ప్రమేయము కలదో వారికి కూడ అంతే ప్రమేయమే కలదు. ఇందు విషయమై వారు ప్రజలతో యేకీభవింప దగుదురు. (అ. ప్రె.)

మదరాసు రేడియో

ఆగస్టు 15 బుధవారం

(వి. యు యం. 211 మీ.) ఉ॥ 8-30, సా॥ 6-50 తే. వి. మల్లయ్య (నాగస్వరం). మ॥ 1-0; సా॥ 5-30 తే. దక్షిణామూర్తి ఓడువర్. మ॥ 2-10 ఆర్. వర్ణన్. మ॥ 2-30 కే. వేదం. సా॥ 7-15; రా॥ 8-15 టి. జ్ఞానాంబాళ్. రా॥ 10-0 రికార్డులు.

మద్రాసు 2. ఉ॥ 7-40; మ॥ 2-5 తెలుగువార్తలు. సా॥ 7-0 అపరాధులకు ప్రతిఫలము - రాజ్యవిచ్ఛేదము (తెలుగులో పి. ఆర్. రామచంద్రరావు ప్రసంగం) సా॥ 7-15 గ్రామీయులకై తెలుగులో ప్రసారం.

* * *

తిరుచినాపల్లి రేడియో

సా॥ 5-0: రా॥ 8-30 వి సంతానమయ్య (విదేశు) సా॥ 6-0, రా॥ 9-0 నాగమ్మకమల రా॥ 8-0 రికార్డులు. రా॥ 9-55 యూరోపియన్ సంగీతపు రికార్డులు.

మదరాసు ధరలు

మదరాసు, ఆగస్టు 13:

వేరుసెనగ: (531 పౌ॥ బా॥ 1-కి ఎక్సు కోస్టా గిడ్డంగులు) క్రొత్తరకం మెషినుపప్పు ఓడ్లో ఆకమెల 77-0-0 79-0-0 వేరుసెనగనూనె (ఇంగ్లీషు కాండి 500 పౌను గండ) 1-కి చెక్కరకం సాకులేదు ఎక్సు పెల్లర్ (పేర్బాలాప్పుతో సహా) రు. 163-0-0 టెంకాయనూనె 38 పౌనుల డబ్బా 1-కి 21-4-9 కొబ్బరి కాయలు (పిలోమరుం) 1100-కి 130-0-0 150-0-0: రెండోరకం కొరదాచేరి 95-0-0: 105-0-0: ఆముదము (మిల్ డెలివరి) ఎక్సు పెల్లరు పర్ ఇంగ్లీషు కాండి 500 పౌనులుగండ 200-0-0 పత్తి: కా న్పూ చ 52-3-1 53-0-4.

బంగారు, వెండి: నేడు మధ్యాహ్నం 1 గంటకు నవసను 1-కి (పిల్లరధం) 52-0-0 పెట్లా బంగారు తులం 74 8-0. సీమవెండి తులము 100-కి (రెడి) 134 0 0 తులం వెండి 1-కి 1-6 0

రాష్ట్ర వార్తలు

బళ్లారి

మ్యునిసిపల్ హైస్కూలులో విద్యార్థుల సమ్మర్దం హెచ్చుగా నన్నందున మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్ వారు కౌల్ బజారులో సెకండరీస్కూలు ప్రారంభించ నిశ్చయించారు.

చీపురుపల్లి

ఇండియన్ మెడికల్ ఎసోసియేషన్ ఆంధ్రశాఖవారు 9న దేవునందొ దరినున్న చీపురుపల్లి గ్రామంలో ఉచిత వైద్యాలయం పెట్టినారు.

అనకాపల్లి

హిందీ ప్రేమీమండలివారు కోరుమిల్లి సూర్యనారాయణగారి అధ్యక్షతను హిందీ ఉపన్యాసపోటీ జరిపారు. పల్లెజీవితమా, నగరజీవితమా అనేవిషయమై పలువురు హిందీలో ఉపన్యసించారు.

చింతలపల్లి

తూర్పుగోదావరిజిల్లా చింతలపల్లి చేనేత పారిశ్రామిక మహాసభ కొండా సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన 8న చింతలపల్లిలో జరిగినది. నేతబట్టలకు కంట్రోలు రద్దుని తీర్మానించారు.

పునాదిపాడు

పునాదిపాడు విద్యార్థి కాంగ్రెసువారు చెరుకూరి వెంకటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమైనపుడు పి. విష్ణువర్ధనరావుగారిని అధ్యక్షులుగను చెరుకూరి సుబ్బారావుగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొన్నారు.

శ్రీకాకుళం

బాగువ పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షుడు యల్. యల్. పాణిగ్రాహీగారికి శ్రీకాకుళం సబ్‌డివిజనల్ ఆఫీసరు బెయిలు ఇవ్వమన్నారు.

శ్రీకూర్మంలో కూర్మనాథస్వామివారికి రత్నఖచిత కిరీటం సమర్పించుట జరిగినది.

గుడ్లవల్లేరు

బట్టలవర్తకుల సంఘంవారు 9-న అన్నం సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై యీడ్పుగంటి సూరయ్యగారిని అధ్యక్షునిగను, అన్నమిల్లి వీరభద్రరావుగారిని ఉపాధ్యక్షునిగను, కోట రంగారావుగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకున్నారు.

చెన్నూరు

గూడూరుతాలూకా చెన్నూరులో రెండు మాసాలనుంచీ అంటువ్యాధులు ప్రబలినవి. నివారణోపాయమేమీ జరగకున్నందున గ్రామస్థులు పంచాయితీ ఆఫీసరుకు మహాజరర్జీ పంపుకున్నారు. మురికి గుంటలు మురికి కాలవలు శుభ్రం చేయించమని, పెంటకుప్పలను చిమ్మించమని, కలరా నివారణకు రెండునెలలవరకైనా శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టరును ఏర్పాటుచేసి మందులు తెప్పించి వ్యాధిని పోగొట్టమని అర్జీలో కోరారు. కలరాకు ఈ సంవత్సరం యిది మూడోదఫా.

బెజవాడ

చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 8 సాయంత్రం హనుమంతరాయ గ్రంథమండలి ఆవరణలో అఖిలభారత హిందూ మహాసభ ప్రధాన కార్యదర్శి దేశపాండే గారు హిందూమహాసభ కార్యక్రమమును గురించి ఉపన్యసించారు. పౌరులు పలువురు సభకు వచ్చారు. జిన్నాగారు ఎన్నటికీ పాకిస్థానును ఏర్పాటు చేయజాలరనిన్నీ, బుకాయింపువలన ఎక్కువ హక్కులను పొందగోరుతున్నారనిన్నీ దేశపాండేగారు చెప్పారు. కాంగ్రెసు ఆ బుకాయింపును లక్ష్యపెట్టి, విదగొట్టి పాలించు అనే ప్రభుత్వానికి దోహదమిస్తున్నందుకు విచారించారు. సిమ్లా వైఫల్యానికి హిందువులు విచారింపనక్కరలేదన్నారు. చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారు హిందూమహాసభ కృషిని వివరిస్తూ రాజకీయంగా మున్ముందు ప్రాధాన్యం వహించగలదన్నారు.

కాకినాడ

తూర్పు గోదావరిజిల్లా నిమ్న జాతీయ విద్యార్థి సంఘ కార్యవర్గము 5న కే. అప్పారావుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై వచ్చే నవంబరులో అమలాపురంలో ద్వితీయ మహాసభ జరుప నిశ్చయించారు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా ఆహారసంఘం కలెక్టరు అధ్యక్షతన సమావేశమైనపుడు డెల్టా ప్రాంతాలలో బియ్యం సంగతి చర్చించినతర్వాత కాకినాడలో కట్టెలకు రేషనింగు ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవని కలెక్టరు తెలిపాడు.

ఇంతవరకూ కలెక్టరుగానున్న కిరుగా పాత్రుశెట్టిగారిస్థానే యస్. సి. రథ్‌గారు వచ్చారు. చార్జీ పుచ్చుకోనున్నారు.

కాకినాడలోని ట్రేడ్‌యూనియన్ల ప్రతినిధులు 4న సి. వి. కే. రావుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై కొత్త యూనియన్లను పెట్టే విషయమూ, పాతవాటిని బలపరచే విషయము ఆలోచించారు.

చిలకలూరిపేట

చిలకలూరిపేట రిక్రియేషన్ క్లబ్ సర్వసమావేశము 7-న జరిగినపుడు కాలిశెట్టి సద్గురు మూర్తిగారిని కార్యదర్శిగను, ఆమల వెంకట్రామయ్య, గ్రంధి పూర్ణచంద్రయ్య, రామమల్లు కనకయ్యగార్లను సభ్యులుగను, ఖాళీపడిన స్థానాలకు ఎన్నుకున్నారు.

పాలకొల్లు

పాలకొల్లు పట్న విద్యార్థిసంఘం రెండో వార్షిక మహాసభ వంకా సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతన 5, 6 తేదీలలో జరిగినది. అత్యం నరసింహమూర్తిగారు సభను ప్రారంభించారు. పి. వి. కే. శేషావతారంగారు పతాకప్రతిష్ఠ చేశారు. స్కూల్ ఫైనల్ పాఠ్యగ్రంథాలు యింకా గాలేగు గనుక పాఠాలు తగ్గించాలని కోరుతూ తీర్మానించారు. 6 తేదీ రాత్రి వేడుకలు జరిపారు. పోటీలలో గెలిచిన వారికి బహుమతులిచ్చారు

తెనాలి

తెనాలి రైస్‌మిల్లు, కాటా-పనివారల సర్వసమావేశము కామని అయ్యన్నగారి అధ్యక్షతన 7న సమావేశమైనది. శర్మ, అనయ్యగార్లు ఉపన్యసించారు. సభవారు కొన్ని తీర్మానాలు చేశారు.

తెనాలిపట్నం సోడా మిషన్ల యజమానులు 7న సమావేశమై వెల్లంపల్లి క్రిష్ణయ్యగారిని అధ్యక్షునిగను, లోయలక్ష్మీనారాయణగారు కార్యదర్శిగను, మరి అయిదుగురు సభ్యులుగను కార్యవర్గం ఎన్నుకున్నారు.

గొల్లప్రోలు

గొల్లప్రోలు ఫిర్కా చేనేత మహాసభ మహీధర జగన్మోహనరావుగారి అధ్యక్షతన 7న జరిగినది. ముందు పెద్ద ఊరేగింపు జరిగినది. విషయనిర్ణయ సభానంతరము జరిగిన మహాసభలో పలువురు ఉపన్యసించారు. ఈ విధంగా తీర్మానించారు. కోత్తమగ్గాలకు నూలు కోటా వెంటనే ఇవ్వాలి. సర్కారువారు నూలుకోరత తీర్చను శ్రద్ధచేయాలి. మగానికి రెండు కోయలైనా కిర్సన్ నూనె ఇవ్వాలి. పనివారికి నష్టంలేకుండా నేతబట్టల ధరలు కంట్రోల్ చేయాలి. కమ్యూనిస్టులను తీసివేసే విషయమై జిల్లారాష్ట్ర సంఘాలు తిరిగి ఆలోచించాలి అని తీర్మానించారు.

గుంటూరు

గుంటూరి మ్యునిసిపల్ పనివారలు చేసిన ఆరోగ్యవార సందర్భమున డాక్టరు శంకర వెంకటరావుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగినది. బ్రహ్మానందం, మునిస్వామిగారలు పట్న ఆరోగ్య పరిస్థితులు వివరించారు. 150 మంది పనివారలు ఆరోగ్యనాగంలో ప్రజల సెలా సేవించినది తెలిపారు. సరియైన నీటివసతి, డ్రైనేజి స్కీములేకనే మలేరియా కలరా వ్యాధులు పీడిస్తున్నవని తెలుపుతూ సభాధ్యక్షుడు పనివారలుచేసిన సేవను మెచ్చుకున్నారు. నెలసరి కనీసజీతం పనివార్లకు రు 16 లు ఇవ్వాలని, ప్రావిడెంటుఫండు యివ్వాలని, పనిచేయలేని వృద్ధులకు భత్యం యివ్వాలని పురపాలక సంఘాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు చేశారు.

నూజివీడు

నూజివీడు పట్న విద్యార్థి కాంగ్రెసు సాధారణసమావేశము ఆగస్టు 4న పలగాని గోపాలస్వామిగారి అధ్యక్షతన జరిగినపుడు 1945-46 సాలీనా కార్యవర్గం ఎన్నికలు ఈ విధంగా జరిగినవి. అధ్యక్షుడు: వంకదారు నారాయణమూర్తిగారు; ఉపాధ్యక్షుడు: సముద్రాల సూర్యనారాయణగారు; కార్యదర్శి. వి. పి. నరసింహారెడ్డిగారు; సహాయకార్యదర్శి: కొండూరు రామచంద్రరావు; సభ్యులు:— వల్లూరు రామరావు, ఇరవ వేంకట బాలకృష్ణరావు, క్రోసూరు పార్థసారథి, ఎలిశేరంగారావు, తిరుమలశెట్టి వేంకటేశ్వరరావు, కోలుసు ఆంజనేయులు, నాగుతి వేంకటేశ్వరరావు, కొండ సత్యనారాయణ, పద్మనాభుని వేంకటేశ్వరరావు గార్లు.

చీరాల

మద్రాసు వర్తకులు ఇద్దరు నూలు పెట్టెలు పదింటిని పర్మిట్ లేకుండా తీసుకుపోతున్న ఆ చోకీ తెలిసి యూరన్ టెక్స్‌టైల్ కంట్రోలు ఆఫీసరు రైలు స్టేషనులో సగరు నూలుపెట్టెలు స్వాధీనపరచుకొని వారిపై కేసులు దాఖలు చేశారు.

అన్నం. ఆదినారాయణగారి అధ్యక్షతన చీరాల విద్యార్థి కాంగ్రెసువారు తిలక్ వర్ధంతి సభ చేశారు.

ఎలమంచిలి

బర్మా కాందిశీక అనాథ శరణాలయ ప్రారంభోత్సవము ఆగస్టు 6 సాయంత్రము దిసుమర్తి రామస్వామిగారి అధ్యక్షతన విశాఖ జిల్లాకలెక్టరు యస్. శ్రీరాఘ రెడ్డిగారు చేశారు.

నరసాపురం

ఆగస్టు 9 సాయంత్రం జంగాచౌకులో సింగంశెట్టి సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభజరిగింది. పైడిమర్రి సూర్యప్రకాశరావుగారు ఆగస్టు తీర్మానం చదివారు. లోలేటి వేంకట్రాముగారు స్వర్గస్థులైన వీరులను స్మరించారు

Edited, Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press.
No. 7, Thambu Chetty Street, G T. Madras.